

Fortegnelse over utgifter ved reparasjon av Kongsgård i Stavanger i 1670

Av Arne Kvitrud, Sondre Nordheimsgate 9, 4021 Stavanger.

Versjon 30.10.2022.

Dette er en avskrift av et dokument fra Digitalarkivet: [Skanna materiale: Stavanger len, SAST/A-101870/Ob/L0054: Tillegg til designasjon 1 og 2: Brev, 1670-1681 - Skanna arkiver - Arkivverket \(digitalarkivet.no\)](#). Sidetallene er i den skannede versjonen. Originalen har ikke sidetall.

Dokument gir et supplement til Jan Hendrich Lexow: "Kongsgård", Stavanger Museums årbok, 1960 – se [Kongsgård \(nb.no\)](#). Dette er hovedreferansen for de fleste som har skrevet om Kongsgård i ettertid. Det ser ikke ut til at Lexow har benyttet denne kilden.

Jeg har skrevet av etter beste skjønn. Som med all håndskrift er det usikkerheter i tolkningene. Er det viktig bør du sjekke med originalen. Tekst i **rødt**, og noter er mine.

Har skrevet β som ss i teksten og som skilling ved tall.

Tallet i er skrevet som 1, osv.

Det er fire ort i en riksdaler.

Side 16 viser teksten på omslaget laget av Statsarkivet:

Deignasjon 1 Tillegg Fortegnelse over utgifter ved reparasjon av Kongsgården, dat. 25.10.1670

Side 17:

N° 24

Side 18:

Rigtig fortegnelse paa Huus Jeg Undersheffne til Kongsgaarden høye fornødenhed, och dens Store brøstfeldighed, effter Her Hoss følgende Besigtelssens Udvisning som sheede den 16 Augustij. Straxt effter ad jeg War op kommen, nogenledis med at forbedre haffuer Kiøbt och til Arbeidz Løn Udgiffuet.

Første til at øffuerste Huus, som mand holder Huuss udj, huor aff, offuerdeelen i den ene Ende war Gandshe til Nederfald och ellers meget Brøstfeldig Som besigtelsen tilkiende giffuer, Er Kiøbt effterskreffne Thømmer.

Aff Anne Clausdatter effter Beuiss. D = 23 Augustij Kiøbt 8 tylter – 12 Alen trær ad 1 Rdr - Er – 8 Rdr.^{1 2}

Noch ½ tylft bielcher som och til Samme Huus med de forrige bleff forbrugt Under Spærerne til Bindings Werch och Stolper, och ellers til fadstøcher, Stolper under Sualerne och andet huor her nøden giordes Støched 16 skilling - Er - 1 Rdr.³

Noch 4 tolff allen trær til Thorffhold træer. Støched - 8 skilling Er 1 ort 8 skilling.⁴

Och 2 bielcher tolff allen Langt til Render paa samme Huusse - a: 1 ort. Er - 2 ort.

Herforuden hoss be^{te} Anne Clausdatter Kiøbt effterschreffne Boer.

Side 19 – venstre side:

Først 5 tylter Kiøbmands Boer, som til døre neden for Sualen, och och til Sualens selff, och Lofft bleff forbrugte tylter 2 ort - Er – 2 Rdr 2 ort.⁵

Noch udshat Boer til Throv, eller som festes paa Spareverchet at ligge Neffuerend paa Samme paa Samme Huus som det andet = 9 tylter – tylter 1 ort 8 skilling – Er – 3 Rdr.⁶

Saa och til Boer tag, Gaufl och Andet – 6 tylter – tylter 1 ort 8 skilling – 2 Rdr

Dernest er och bekommit hoss hinde som til Brøgerhuused bleff forbrugt. Udshot boer til Gaufflens forebedring, och til at ligge laget paa. = 5 tylter – tylden 10 ort 8 skilling – Er – 1 Rdr 2 ort 16 skilling.⁷

Noch 2 tolf allen bielcher til Kender Wd fra Brøgerhuused och til Vandet - ad: 1 ort Er – 2 ort

Herforuden er Kiøbt Neffuer til Thag til alle Huussene - D – 5 September effter Beuiss hoss Søfren Pedersen postmestere. Neffuer - 4 pund, phdet 1 Rdr – Er 4 Rdr.⁸

Noch D = 13 dito hoss Laurs Sørensen effter Beuiss thag – 8 pund – pundet – 1 Rdr – Er 8 Rdr.⁹

Side 19 – høyre side:

Den = 23 September: hoss Isach paa Uren Thag 1 ½ pund – Er – 1 Rdr 2 ort.¹⁰

¹ Anne Clausdatter Kock - se [Stavanger borgerbog 1436-1850 \(nb.no\)](#)

² Tylt er tylfter (12 stykk).

³ Bielcher er bjelker. Sual er svalgang – et tilbygg på utsiden. En sperre er et skråstilt bærende ledd i en takkonstruksjon. Bindingsverk er en byggemåte for vegger i trehus.

⁴ En alen er 62cm. 12 alen er 7,5m. Thorff er torv.

⁵ Boer er trebord (planker).

⁶ Neffuerend er never. Det ble brukt til taktekking.

⁷ Brøgerhuused er bryggerhuset – ildhuset. Se plasseringen på kartene fra 1727 og 1743, her:

[Kongsgård \(nb.no\)](#). Det sto der Skolebygget er nå. Gaufflens er gavlen.

⁸ Søfren Pedersen Godzen – se [Stavanger borgerbog 1436-1850 \(nb.no\)](#)

⁹ Lauritz Søfrensen – se [Stavanger borge=bog 1436-1850 \(nb.no\)](#)

¹⁰ Uren er området mellom Prostebakken og Torget – se [Uren \(Stavanger\) – Wikipedia](#). Tag er tetting.

D = 30 dito hoss Anne Clausdatter – Thag 1 ½ pund – Er – 1 Rdr 2 ort.

Huor aff til dette øffueste Wohn Huuss de førstre 6 pund er bleffuen forbrugt och - 3 pund til Brøgerhuussed Resten som er – 6 pund, Kom alt sammen paa det Underst Stoere Huuss.

Giffued for – 3400 thorff at skiere, och til Baadz at hidføre och opbere som paa alle huussene bleff oplagt for hun hundrede 12 skilling – Er 4 Rdr 1 ort.¹¹

Noch bleff Kiøbt hoss Morten Sehusens de 29 Augustj til thvende shoesteener¹² som den ene aff Slet offuer Thaget och langt nede paa bleff aff ny opmuret, och de andre forbedred Kalch 3 tønnder - tønnder – 2 ort – Er - 1 Rdr.¹³

Noch Mursteen – 500 hundrede - nørt 8 skilling – Er - 1 Rdr 2 ort 16 skilling

Er giffuet for 12 tønner leer med Baade at Hidføre tønnden 6 skilling – och for huer tønnde at opbere 2 skilling - Er -1 Rdr.¹⁴

Side 20 – venstre side:

Dernest er och det Nederste Store Huus, huor Korn Lofft er, som efter Besigelsens Uduising, och var meget Brøstfeldig i mange maader, Saavit ugiort, Som da kunde aff stedkommis, och Endelig høyt fornøden var, formedelst hans Kongl Maytz Korn och Lading som der paa fornæris eller och at der til udj Byen maate Leyes Huuse och Lofft Korn.

Første der til Lidet – 6 tollf allen trærer, huor aff de 3 bleff forbrugt til forffhald træer och de 3 til Stolper under Sualen. Støched - 8 skilling – Er – 2 ort

Dernest - 3 tylt boer til at forbedre Svualen och Gauflen med, Haulchet Thømmer och boer hoss Anne Clausdatter bleff Kiøbt - ad - 1 ort 8 skilling – Er - 1 Rdr

Videre bleff da ey der udgiort Uden Thaged giort ferdig med det Thag och Thorff som tilforn er anmeldt som der til Kiøbt ere

Ellers en til planche Verched her for Gaarden som slet var forrodnedt, nedfalden og borte efter Besigtelsens uduissning forbrugt 1 tylt 9 allen træer til Stolper - Er - 0,5 Rdr

Och 6 tylter boer tylt 1 ort 4 skilling – Er 2 - Rdr

For offuenbemeldte de Arbeyd, er Udgifter och Betalt til Arbeidsløn.

Betalet Murmester – D = 7 September for dev Thende forbemeldte Shorsteene Saauel som Ousteen i Brøger Huussed til arbeidsløn efter beuisse - 5 Rdl

Side 20 – høyre side:

¹¹ Torv ble brukt på takene.

¹² To skorsteiner.

¹³ Morten Hansen Seehusen – se [Stavanger borgerbog 1436-1850 \(nb.no\)](http://Stavanger.borgerbog.1436-1850.nb.no)

¹⁴ Lær kan ha blitt trolig brukt til tettingsmateriale.

Giffuid Thvende Thømmermand som alt offuen bemelte Thømmer Arbeyd for Retted i - 21 Dager, om Dagen 20 skilling – Er - 13 Rdr 12 skilling

Noch Betalt Smiden eftter hans fortegnelsse der paa, for ancher och store Spiger, som blef forbrugt til Thømmer Arbeid paa Lofftet – Er - 1 Rd 2 ort 3 skilling.¹⁵

Noch 200 Spiger til Gaufle fielen at slaa til med, hundred 1 ort 8 skilling – Er - 2 ort 16 skilling

End och giffued Glarmesteren hans forferdiged nogen Winduer paa Store Huusssed, huor det Endelig behøffuendest och fornøden giordes. Penge - 1 Rdr.¹⁶

Summa 67 ½ Rdr 1 ort 7 skilling

Stavanger Kongs Gaarden D = 25 October: Anno 1670

Bekreftelse fra en annen, mer slurvet hånd – ikke skrevet av.

Signatur – uleselig

Side 21 er blank

¹⁵ Smiden er smeden.

¹⁶ Glarmester er glassmester.